

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Prof. Christopher

Härad: Hyllinge

Adress: Fru Alstrand

Socken: Fru Alstrand

Berättat av:

Uppteckningsår: 1943.

Född år 1869 i Fru Alstrand

Lerkohärl.

s. 1.

Krigstids minnen från Skåne.

s. 1-2.

Häntsamt bordsprin.

s. 3.

Ranson.

s. 3, 13, 14, 15, 17, 20

Talsätt.

s. 3, 20

Höstagrisse.

s. 4-12.

Väderleksmärken, märkodagar.

s. 4-8

Visor, prin.

s. 16, 18, 19, 21-27
29-51.

ACC. NR M. 10631: /.

Lerkokkärl.

Matkokningen är ju en mycket gammal uppfinning som skett redan under stenåldern. Den tidens kokkärl voro ju ej som nutidens av metaller utan de bestodo uteslutande av brända lerkökärl. Dessa kokkärl av bränd lera har fortlevat under årtusenden och finnes ännu i behåll fast än typerna under tidernas lopp ändrat form. Då t.ex. voro efter allt att döma stenålderns lerkökärl s.k. hängkärl som voro försedda med öron i vilja de med snören hängdes över elden. De sista sorten av lerkökärlen stod deremot på trefötter. Mor hade i sin ungdom varit med att koka eller steka mat i sådana lerpannor och jag har t.o.m. sådana i min samling dito fragment av en medeltida lerpotta som stod under golvet i Fru Alstads kyrka och fanns under restaureringen 1906. Denna har tydligt varit nersatt med reskost till någon död som begravets därstädes. Det fanns ju en hel massa skelettdelar också under kyrkogolvet.

Krigiska minnen från Skåne.

Under Tysk - Danska kriget 1864 (några säga 1848) skulle någon Ystadbo på lyrendrejsvis hava sålt krut förpackat i dubbelbottnade smörtonnor till Tyskarne. Svenska Flottan låg som bevakning i Östersjön. När högste befälhavaren prins Oskar sedermera Oskar II såg de mystiska tre skeppen lägga ut från Ystad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:o **M. 10631:2.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gav han tecken med lösa skott att de skulle lägga båt, men de svarade med ett skarpt skägg vilket gick förbi prinsens huvud och avslet stormasten. Prins Oscar lade genast bredsidan av båten till och skeppskanonerna dånade sådant att luften här i Trelleborgstrakten skakade så att efter vad de gamla säga var alldeles omöjligt att stå på fötterna ute på fria fältet. Magnus Frejd stod och skakade på gamla gård i Lille der han vaktade får och svin den dagen. De gamla omtala att det var hart när att Ystad blivit nerskjutit om ej många oskyldiga derför kommit att lida.

Magnus Frejd i Fru Alstad omtalade att hans farfar hade varit med i Viborgska gatloppet och rott båten som kong Gustaf III var i samt sitt att kungen löste av sitt halskläde för att ombinda en sårad roddare.

ACC. NR M. 10631:3.

Skämt Bordsrim.

Tack for go mad og maette
Ente e ja sylten ente e ja mätt
men do ja ente mer fick
Va der ente mer som i mi gick.

I Tornblads namn gå vi ti vasken
Edor og drickor bland vann og snask.

Ramse.

Kristian Tyrann han sked i en spann, han for till en
bro, där såg han en so, soen till och färja, Kristian till och
svärja.

Ordstäf.

Aldrig so lynten en so e här so skabbed en orne hingetar.
Häntydning på giftermål.

Stockholm (bakvänt och rätt läst.

Martin Luter och hans Käring kan också tugga snus.

Snus tobak och cigarrer kan här Olsson lämna mig.

För samla i Paris, (Omvänt) Sirap i Almas röf.

Rom rarrip raf.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det efterlängtade Höstegilled.

Hösten vilken i gamla dagar var en glädjens tid. Alla längtade efter densamma ändock den kräfde oerhört arbete. Alla önskade att den måste bliva härlig med vackert väder så att åtminstone "ruhösten" kunde ske under passande väderlek så att den kunde bliva väl bärjad. De gamla kvinnorna sade, med skäl ty på dem gälde det ju att få brödet bakat ordentligt. "De va gott i Jesu namn om ruen som ska varre ti brö kan ble bra höstad."

Höstvädret emotsågs derför med stort intresse och en hel massa tydor om hösten förutsågs med stort intresse.

Redan juldagen börjades dessa att iaktagas. Så t.ex. skulle man skynda sig hem från julottan ty den som först kom hem skulle först få sin gröda inbärjad.

För att ej få säden "ligga hamsedd och i vorflar" skulle husbonden ligga stilla julnatten. Flera så löjliga seder omtalades i min ungdom av de gamla. Alla juledagarnas väderlek upptecknades noga på en bjelke med runliknande kritmärken för att kunna i förväg förutse månadernas väderlek av betydelse ty den dagen kunde göra ändring på vad de andra dagarna förutspått.

Kyndelsmosse den 2 Februari var en dag av stor betydelse för att förutse brödsädeshöstens väderlek.

Derför brukade de gamla säga "De va gott, om kyngelmosse knude kunne klemma i so ad de klingade i väjanna, forr do ble de ett härlett ruhöstevär me solskinn & lunt o torrt vår, men roske kyngelmosse ger slaske Olofmässe vår."

Härom var följande rim:

"Kyngelmosse blide

Gör skördeqvinnans kvide (sorg)

Men kyngelmosse vide (snövinter)

Gör skördemannen flinker."

Eller "Kyngelmosseknudde håler der ude, me sina vida studer," vilket var ett gott tecken till vackert ruhöstevär.

Vid Kyndelsmosse kunde man också förutse om det skulle bli tidig eller sen äring för året genom att giva akt på flyttfåglarna. I synnerhet skulle det givas akt på vårens och glädjens budbärrarinna -Lärkan. Kom hon för fort var det ej bra för då hände det att våren blev födröjd och dermed även hösten

vilket ej var bra. Ett ordstäv lydde: "So lant forr Kyngelmosse
knude som lärkan svingar sig i skyn o sjong So lant ätter skulle
hon tia."

Hörde man deremot lärkans drillar eller lofsång åt jongfru
Maria på hennes kyrkogångsdag var det mycket bra. Den lydde i
folkmunnen sålunda:

"Så litet ja orkar
Om inte ja högre
Ån oxen bär oket
så ska opp
På Kyngelmossedan
O sjunga Jungru
Maria lof o pris."

De dumma staboarne som ente alls förstå sig på naturlivet
och dess tydor hade intet begrepp härom vilket dess vandrande ge-
säller fingo durt sukta för. De fingo, när de hörde lärkan, vå-
känslor i blodet och sjöng i kapp med lärkan:

"Nu sjunger lärkan i skyn
So nu säljer man rocken o mer
O drickor (svirer) opp pengarna."

Detta fick gesällen bittert ångra ty:

"Kyngelmosse knude
Han hålt der ude
me sina vida studa."

Kyngelmosse knude me sina vida studa bebådade ju vackert hösteväder, och fast än lärkan sjöng jungfru Marie lof var det ej derför vår och sommar. Hon blott förutsade årstiden. När det blev vår sjöng hon helt annorlunda:

"Ljuveliga tid
Sommaren nalkas
Ljufliga tider."

Men den domma stabo gesällen hade ju redan avhört sig rocken och derför sjöng han:

"Den fulen di kallar för lärkan
Den kan en ente lida po
Nej tacka vill ja do jögen gal
Forr do ä der hus onger vår buske"

Det skulle föra för långt och uppräkna alla hösteväders tydor, varför jag hoppar över till Massmässodanå det hette:

"Nu ä de Massmässoda
do Mass kommer me gåsa ägged."

Den dagen fick det ej vara klingande vinter utan då skulle det vara tagdropp om grödan skulle bli bra. Det hette derför:

"Om hanen däri (tagdropped) kan väta näbb tre gånga
Do ble de ett gott år forr många."

Om våren var kall så att man brukade skingpels och vantarna blev hösten varm och vacker. Det sades:

dag de skulle "ta ov ruen." De som brukade göra det kommo ej i olsmässokrogen. Detta var tydligent ett mycket gammalt offerbruk. Före min skoltid har jag sett detta en enda gång här hemma, men de gamla sade att så hade de allmänt gjort i äldre tider.

Den efterlängtade råghösten var ju också en stor högtid o flera dagar i förväg brukades det sägas t.ex. "I marn ska vi ta ov ruen". Det sades deremot aldrig i marn ska vi hugge ru. Ty hugga var ej ^{så} populärt som att säga "ta ov ruen."

Råghösten i gammal tid är särskilt märklig och utav folklorister i alla land mycket beaktad. Jag blev därför år 1910 anmodad av Dr. N. Pollack att å kramofonskivor för "Das Archive Kommission der Kais Akademie der Wissenschaften in Wien" intala "råghöst förr och nu" så lydande:

"Nu e de ente nåd o höste ru, forr nu gjorr sälbingaren
allt arbejed ett helt anned va de forr 25 år sien (Nu 50 år se-
dan) forr do hogg di ruen me le o do hadde di osse helt gille.
Etter ad daen forr ud ha boded en hel del kvingor o manna ti o
hogga ru.

Tilie om mornne so slivade drängarne sina leor, men tö-
sen slägtede ett lom som skulle edes ti midda. (Således ett gam-
malt olsmässo offer eller som ordstäved hedde "Ja släjtade en
base forr ad hendra =mota olskrogen.)

Sien di po marnen hadde et davre ov groft brö o sylte-

"Om man sår (på våren) i skingpels
Kommer man att hösta i särk."

Således skulle hösten bli varm så att skörden måste företagas i lättaste dräkt.

"Ett ordstäf lyder:

Do Erik ger äjs
ger Olof kaga."

Detta ordstäf stämmer ju mycket bra in ty ser man rågax Erksdagen kan man ju vara säker på att rågen är skördefärdig till Olofsdagen, åtminstone i min ungdom innan rågen var förädlad i rikare givande sortter vilka fodra längre växttid.

Olsmässodag har i äldre tider spelat en stor roll i folklivet. Det gälde ju att kunna få i synnerhet rågen eller brödsädem att räcka deröver så att de ej kommo i "Olsmässokrogen."

Olskrogen betyder att det då blir ont om födan och att komma i den situationen var mycket fruktad av de gamla. Man hörde dem säga "Ja hade när kommed i "Ola Krogs posse" "Ja trodde ad ja hadde fådd Ola krog ti gäst men ja släjtede ett jimmerlomm so gick de an forr do gick Ola Krog oss forrbi o löjtede inte brökorren högare än vi rätte pass konna nå opp i den o ta en bid" sade de gamle.

Det offrades i äldre tider ett jimmerlam vilket skulle slaktas av en ogift kvinna och kokas till middagsmåltid den

milk, sill o pantofler o sufved milk. So to frängen o dalegarne sinaler var på axeln och gick ud ti rusticked. Pogen kom bag etter dingkendes me den stora drickes legeln. Do di kom ti rusticked so började stossdrängen o hogga ve ena sian ov rusticked o derefter skulle stost tösden o pogen to opp o binga. Sien kom dalejarna o kvingorna ettor på samma vis o bag etter kom far säl o poganne forr ad dra sammen.

Do de so ble linnemidda so kom gräbba me en korv sejte-
de smörmada me fårapölsa eller ost po eller om di hade släjted
bi en hanningeskaga po där mad. O di som ville ha en bränvinstom-
lare so hadde gräbba osse bränvinsflaskan me si. Do di et so
hogg di igen.

O do de so ble midda so sto lommesoppan ryandes po de
långa bored i stuau o sien man do et o drucked kaffe so började
arbejed igen o so hogg di ti de va middaftan so va bored dukad
me långe fisk, smörsår me senap i råskalade pantofler o do man
so fick et so hopp di ti kväll o do hadde fruentimmerna kogt en
mied go söddergröd eller osse i senare tider milkerisengröd me
smörholla i kors mitt i grödafaded i vilken gröden diptes o åds
me söd milk ti. O etter all denna många o goa maden o stufva ar-
bejed sof di mie godt."

10

Som synes var råghöste arbetet ett gillesdagsverk derför
förtjenade ej råghöst arbetarna något höstegille på råghösten utan

utan skulle de förtjena det efterlängtade hösta gilled måste de göra två höstdagsverk å vårsädeshösten.

Ola Trulsson m.fl. gamla omtalte att det i äldre tider var ret två höstagille vilka kallades "de lilla och de rätta höstgilled." De lilla höstegilled hölls den dag skördemännen hade avmejat all sädan å åkern och gick till på följande sätt. Då lemännen fått vält all säd dågade hela skaran i grupp hem på gården och ställde upp sig i en halvcirkel mittiför förstugotrappan der de med ett klengande strykning av leorna för att kalla ut husbonden och tillkännagav för honom att nu var all sädan välted o nu hade de liorna skarpa så att nu kunde de börja att hugga kålen i kålhavn. Då moran i huset hörde det skyndade hon ut på trappan och skrek "For Guds skull hugg inte min kål forr do får ja inte nåd grönt ti mad po vintern."

Hon hade då också en armkorg full med "sejtede smörmada me pölse o fåramilke ost me vilka hon ville mude de kravate liemänner."

De lovade då att upphänga sina leor på bjelkehoveden o adla kålen varra i fred. De fick då också en tomlare brännevin tå madana.

Med detta var lilla hösta gilled slut. De rätte höstegilled hölls inte för än bodde "stoddare o soen va i hus." Stoddaren var ju den sista negen och soen ~~iste~~ lasset som inkördes. Till höstegilled bjöds alla dem som förtjenat detsamma jämte alla deras minderåriga barn.

11

12

Ofta var rummet då klätt i alle grödans gåvor m.m. Hur det var klädd till höstegille är antecknad i min till intendent Harald Olsson lemnade anteckning vilket jag rror mig ej nu kan göra reda för.

De voro bjudna att komma tidigt på eftermiddagen omkring 2-3. Först vankades kaffe o kagor. Sedan vid 4-5 tiden blev det måltid med långe fisk och risengröd och efteråt kakor. Senare fingo kvinnorna kaffe och kakor män romtodig.

Vid måltiden fingo alla som ville brännvin. I de tider då hembränningen florerade kunde de taga ända till 7-8 tumlare till fisken. I min ungdom sade de gamla kvinnorna "de va nå konstigt brännevin di nu har forr so snart di får fådd nån suppa bler di galna o ska sloss. So ble de inte ov de hembrände forr do ble di borre sömma o do di sovit ett lide grån va de over."

ACC. NR M. 10631:3.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Litt blod o litt grym o
litt fitt o litt skit
litt lög o litt mög
av litt lorrt men ente allt för stort.

Do kúpste fmor rövor sammen pylsor berättad av
Fru Oluf Anders Edinburg Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Polsa,

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M.10631:14.**

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: Elna Romsgene

Uppteckningsår: 4 dag Jul 1939.

Född år i d.v. Ålstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ja ä so hjirtans fornöjd og glad
Förr högin har tad alla våra hynor
Fem i går o sju i da
Di trampa norr alla våra bynnor.

Hej lysti mosse dala
Pär ufle ligger sjuf
Han har eded forr mångr grövor
So han har fåd ovet i sin by.

Du får lära di skida
spist po falskor fyst

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:5

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av: Lars Rasmus Johan
Uppteckningsår: Född år i Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Berättad av Lars Rasmus Johan då han
tjente här 1892 föd i Fru Alstad.

" Soen står po järed
satte rumpan rätt i väred
grissarne kom rännenes
so ad rumpanna sto spännes ".

Rätt oppskof - bra o hänga klär
po då de ej skjötte sig som de
borde då de gingo och band säd.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M10631:16.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år: i

Dublett.

Em en vacker flicka den har jag älskat
Det var mig lyste att varda när
Men min fader vill dett förbjuda
att Han den flick ej kunde lida
Hon var för ringa uti sitt stånd.

= =

Efter Jens Möllare Lilla Alstad.

fortsättning på auktion notan

Stuppenåle och ~~hossa~~-garn de kan di få se i marn. Ett
par sko bra o gå me i torrevär. Säkra och kända köpare som
alrig bruks betala lemnas anständ till den 1 ste nästkommade
januari i April Auktionen förrättes mellan kl. 11 o. Simlinge.

(struvnäs)

Körde till fisk mölles me en gompe kärre hade svept
lång halm runt om sig sedan han slaget sten Körde till mölle
om vintern på plattefötter oh halmhatt.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 10631:7.

Landskap: *Upptecknat av:* Olof Christoffersson

Härad: *Adress:*

Socken: *Berättat av:*

Uppteckningsår: *Född år* *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På bapptismöte.

Tänk så konstic syn det är se 15 kärringar
uden klär.

Den skäggrike palm han störve lanningen och
sjung en spalm.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:18.

Landskap: *Upptecknat av:* ...Olof Christoffersson
Härad: *Adress:*
Socken: *Berättat av:*
Uppteckningsår: *Född år* i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nor koen ej regtet kalva kan
O mor deröver bedröves
Då skickes bud efter Jeppa ty han
Kan göra allt som behöves.
Och Jeppa kommer och fattar koen i svansen,
Och så kan mor lega kalvadansen
I allsköns ro.

O Jeppa fattar bunte i hakan,

En visa i många roliga vers diktad till Jeppa. (Persson)
häste docktor ära i Häglösa då han fylde 50 år. Han var or-
tens dugligaste djurläkare churu han aldrig taget någon ex-
amen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:19.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ernst Nordin

O vill du villa min lilla jenta
so bier o brännevin de ska du hemta
O vill du vara mitt lilla gull
so ska du tia do ja blir full.

Ja ja vill varra din lilla jenta
men bier o brännevin vill jag ej hemta
O jag vill varra ditt lilla gull
men aldrig tiar ja do du blir full.

Av: August Christoffersson, Lilla Alstad :

"Der dansar en flicka till midjan helt naken

Det voro väl bättre hon tog ned hela beklädninig av
sig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:20.

Landskap: *Upptecknat av:* Olof Christoffersson

Härad: *Adress:*

Socken: *Berättat av:*

Uppteckningsår: *Född år* *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Körde så det ryger.

/ -----

(Då de hade träaxlar i vagnarne)

" Ulen dulen då
Penne-fjärm få
Står vår vide hane
På en mörker pane
Ivan bivan buff
Rätt som han står
får han en puff ".

Knös visa.

" Ulen dulen då
?

Du har tänkt o norra mej, men nu jag skall norra dej,gå,gå,
din sälige Per, jag vill alldrig se dej mer.

Tingerpolska.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:21.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Agnes Sandberg Agnes Sandberg
9 vers. Agnes Sandberg
Ock sen om kvällen vi skulle brännvin ha Agnes
Sandberg
Ni kan väl tänka att jag blev glad Fru
Alstad
Men detta skulle jag aldrig gjort
Ty jag blev rusig dock ganska fort.

10 vers

Ock sen om morgonen då jag vaknade John
Då satt min vän vid min sida än Martens
Hon sade vän min nu är det slut
Jag kan ej längre hålla ut.

11 vers

Men att jag säger att hon otrogen var
Ty om åtta dar hon förlovad var
Allt med en annan som hon haft kär
Och även snart hon gifter är.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631: 22.

Landskap:
Härad:
Socken:
Uppteckningsår:

Upptecknat av: ...Olof Christoffersson
Adress:
Berättat av:
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Nu slutar jag min enkla sång
För tiden faller mig så lång
Ock jag vill nämna i denna rad
Att jag alls inte var mycket glad.

13 vers

Om man vill veta vem diktarn är
Så är det endast en militär
Som tjent dragoner i trenne år
Ock avsked snart därifrån han får.

Agnes Sandberg

Kärlekvisa.

Kärlekvisa.

1 vers

Mamsell Amanda vid fönstret satt
Hon såg på månen i den ljusa natt
Ur barmen smög sig en suck av trånad
Men aldrig glömmer jag augusti månad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R M. 10631:23.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år *i*

2 vers

Hvad jag var lycklig vad jag var säll
Då han kom till mig varenda kväll
Wi sjöng i mänsken vid små balader

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o R M. 10631:24

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En annan fragmentarisk men intressant
pingstvisa berättat av Per Perssa i Fru Alstad no 1, lyder:
" Na önskar vi Edor alla Pingesfest !
Fröjden Edor , i onge folk !
Må Herren Jesu vare er gäst !
Fröden Er i gamla o onga !

Sommaren har vi nu i possen här
Vintern "törede " (tjudrede) vi i skoven när.

Vi har en korg bodde stor o vi
Der kan gå sju snese äjj i.
Vi ha osse en ti ost o smör
I den samma ta vi fläsk og kyd.

Vi ha en pung bodde stor o vi
Som der römmer hundra dalar i.

So tackar vi forr govan so god
O önskar er alla ett fruktbart år.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:25.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

So be vi bodde män o pior om
I till vårt pingstgille vill komma
Der fyst gott öl o brännevin
Fröjden Edor, i onge folk !
Siem spill o dans tils dagen skinn
Fröjden Er i gamla o onga !

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R M. 10631:26.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vutepogens rim:

" De regner o de bles
Sa hin kärringen do hon pissede o fes.
De ser så gråt ud i skjyn,
O de ä så lant ifrå byn.
Gud nåde mi arma vutchöre,
Ska tilien opp o sent i säng.
Fanden kan varra jär dräng.
Den skitte skräddaren han siddor so gott i byn.
Man skulle ta han i de vänstra ben
O smide han over skorsten den.
Ja önske de va Mårtens afton
Då ja har min lön förtjent.
Så ja kunne resa zf.
Me all min pick och pack.
Min siksak, ringstaf å nok.
O si go natt,
Ti all byens pack.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631: 27.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

Obs. denna !

Så sjöng den gamla Pär skrädare
Den säcken han kunne både krypa o gå
Ola Mårtensson Ola Möllare.

I ungdomens dagar jag satt der o såg
i tro till en flicka så kär
Men hon i sitt hjärta av falskhet var full
hon en gång av gud får sin lön.

Vid sjutton års ålder förskjuten jag blev
af vännen jag älskade ömt,
jag tänkte då genast att skrifva ett bref
men tårarna hindra allt jemt.

I ungdomens blomstring jag satte min tro
till en flicka så rar
men i hennes hjärta blott falskhet fick bo
af gud får hon engång sin lön.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 10631:28.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lånsedel

so måga kagnar brännvin
malt och korn
om han skulle fäste om sig
hos montan gumper tycker att han
kunde lägga till 5 k bramvin
i Björstorp i Albo härad.

Mete gäddor med gul grodor kallas dricka gäddor.

Praste änkor i Grönby prästgård skulle Per Persson
(toskeman) sade vid jul. Då han hugge en form kage med sylt
i med vänstran. Som den gick sönder så sylten rann på duken.
(? ~~Ma~~ gud bevare herr nådig prostinnans (Hindeberg)skrälle
troende att gick ity. P.P. var af
..... ?).

(Körde nog bar ?).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 10631:29.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

(foddes)

Jag f. till verlden så liten o rar
i stugan där nera vid grinden
välkommen till världen min gosse, sa far,
o kyste mig vänlig på kinden.

=

Jag växte helt hastigt, blev knoddrig o stor
Levnadsfrisk glädlynt o yster
Oj rätt som jag geck der så fick jag en broder
O vips fick jag även en syster.

=

Och bröder och systrar jag fingo i hast.
Och detta förutan all måtta
Ty när på det tionde året jag gick
Jag hade ej mindre än åtta.

=

En afton då sade min fader på skjent
Det voro väl skam för oss själva
Om inte vi skulle ha dussinet jent

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631: 30.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år: i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När som vi nu hunnet till elva.

=

Den tolfta kallades Knut
och dermed en ända på tråden
så att det blev slut.

=

I versen sades att det slogs en knut så att det
ej blev flera barn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:3/

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tack flicka kära du viskar bara
i örat på mig det lät som ja
Nog få vi bröd det har ingen fara
om man ej super upp längarna.
Med flitig bön om med kärlek trogen
så menar jag blir det ingen brist.
Gud ger oss säd på den lilla logen
han tänker på oss både först och sist.

Värs rim att skriva i sina böcker
Då jag gick i skolan Fru Alstad skrev vi:
Denna bok tillhör mig N.N.
Den som den själ denna bok han är en tjuf.
Han skall sitta på Skanörs slott
Äta snör tills han dör.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:32.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Elna Hansdotter
uti
Tullstorp den 7 Januari
1819

Guds ord giör mig fast mera godt, än ägde jag ett
konungarike, en liten koja är mitt slott och minsta myra är
min like och arbeta är mitt tidsfördrif och frukta gud är min
tid.

Salmboksrim i Per Hanssons boksamling.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:33.

Landskap:
Härad:
Socken:
Uppteckningsår:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.
Adress:
Berättat av:
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bibildebukation.

Denna Heliga Bok
till belöning blef för visad flit och
uppmärksamhet under beredelse
till dess första nattvardsgång
samt

till uppmuntran och
vägledning för vidare
tillväxt i kunskap tro
och Gudsfruktan

Öfverlämnad

åt

Georg Camp

(Son af Inspektoren på Rydsgård Herr Chr:
Camp och född d. 10 Nov. 1815) på dess komfirmations-
dag i S. Willie kyrka d. 30 april 1832

af

Chr. Camp.

Boken inhades 1926 av son(son) inspektoren Gunnar Lundgren på Ah-
stagården.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R M. 10631:34.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år *i*

Hör väktarns rop
Klockan är tolf slagen
Gud bevara denna gård
För illebrand och tjuvahand
Klockan är tolf slagen
Nu gal hanen in förste
På minnen vad tiden lider.

Jag gick mig ut!
Uti ett beslut !
Uti tankarna fulla!
Till att söka mig en vän !
En så hjärtelig !
Den kär jag månde hålla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R M.10631:35

Landskap:

Upptecknat av: Olaf Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tjänarevisan.

Jag var ju ej så gammal

Jag var blott åtta år

När jag kom ut och tjäna

O vuta svin o får, svin o får.

=

Det första ställe jag tjente på

Det uti Slågarp var

Husbonden som jag tjente

En mycket hetsig karl.

En mycket hetsig karl.

=

Ty ingen vågade knysta

Eller säg ett ende ord

Och pik det fick vi alla

Evad liten eller stor

Evad liten eller stor.

=

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R M. 10631:36.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den andra tjenst jag tog
Jag skulle vara köre pog
Ty era svinna hjordar
Jag ej mera vackta vill
Jag ej mera vackta vill.
=

Ett par hästar jag nu fick
Och skulle ut och drifve.
Det gick på tokit vis
Ty jag ej köre kunde.
Ty jag ej köre kunde.
=

Husbonden svor och skällde
O sa du kör so spronters gale
Du kör på snedd o snorr.
Jag knöt min hand i fickan
Men vågade ej säg ett ord.
=

Var finns fortsättningen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R M. 10631:37.

Landskap:

Upptecknat av: ...Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år *i*

Slut me Julen o slut me ljusen
o varje flicka kostar femtitusen
Gosarna äro inte dyra
För fira stufver får vi femtifyra.
==

Hans Månsom i mossen
Hans Manssom i mossen
Han gick me träskona po i långemosse
Gyftas ville han o gyftas skulle han
O pänga hadde han i posse.
==

Berättad av Ola Christoffersson Lilla Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:o M. 10631:37

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Slut me Julen o slut me ljusen
o varje flicka kostar femtitusen
Gosarna äro inte dyra
För fira stufver får vi femtifyra.

==

Hans Måansson i mossen
Hans Mansson i mosseen
Han gick me träskona po i långemosse
Gyftas ville han o gyftas skulle han
O pänga hadde han i posse.

==

Berättad av Ola Christoffersson Lilla Alstad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.10631: 38.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jöns Persson möllare Lilla Alstads löjliga visstumpar.

Ja om ja bode po ett krog,
O broder min po ett anned.
fo om ja hadde pånga nock,
O dubbel öl i kannan,
En grannor flicka oppo mitt knä,
En spilleman som spillade,
Och ingenting falerede,
Då va de lystet ad lefva.
=

I fjar om Jul
Min man han dö
Mitt sköna vif ja miste
Mitt rara vän ja miste
Mitt öga rann
Mitt hjerta brann
Min änne hänjd o pjöste. (= fläbbede)
=

ACC. N.R M. 10631:39.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson..

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ja ynker mest den enfaldige drängen
Som så illa lyrad blef , ja blef.
Han ligger på knä ve sängen, ve sängen
o gråter så bitterlig, så bitterlig.

ACC. N:o M. 10631:40.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 1: Farliga tider jag förespår, en professia jag sänder
Om allt det onda som förestår, hur upp och ned allt sig vänder.
När qvinnor skola Dominera både sina männer och mycket mera,
om 100 år.
- 2: Nog blir det tokigt så det förslår, välden som ödet förskonar.
När mannen sjelf uti köket går, och frun vid skrifbordet tronar.
Sin hustrus pipa får mannen stoppa, till middagen får han koka
soppa, om 100 år.
- 3: När frun på tjensta förrätning far, får herrn gå hemma och fmaska.
Till kassakistan hon nyckeln tar, och gömmer undan sin flasko.
Den stackars mannen han måste tiga, ty hon är hustru och han
är piga, om 100 år.
- 4: När frun på kvällen kommer hem igen, så tycke hon vara så glader.
Ty hon har med sig en gammal vän, med vilken hon drar en spader.
När kvinnorna börja på att trumfa, får mannen sitta och sticka
strumpa om 100 år.
- 5: Ja mannen skall då göra allt, hvartill en kvinna är skapat.
Båd stoppa korfvar och göra pallt, och se om kakan är bakat.
Båd steka steken och stufva ärtor, och laga buddingen och deserter om 100 år.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R **M. 10631: 41.**

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 6: Ja han skall och kunna spinna garn, och ledigt skottelen före.
Han slipper endast att föda barn, ty det får kvinnan väl göra.
Men han skall ysta och tjerna smöret, ty säkert är att ej kvinna gör det, om 100 år.
- 7: En lärd magister då kvinnan är, astronomi professor.
En vördig prost eller militär, kan hända hofrädds assessor.
Hon såsom doktor far till de sjuka för att dem uti skjerten spruta, om 100 år.
- 8: Nog blir det tokigt så det förslår, jo det länder rakt utåt skogen
När varje karl en friare får, ja möjligtvis hela tjogen
Ty flickorna vilja ha sig männer, det tror jag säkert alla känner, om 100 år.
- 9: Jag tycker alldeles att jeg hör, ett rop från Sunnan och nordin,
Där hvarje man sin klagan för, när detta går i fullbordan.
Jag derför slutligen dem beklager, som skola lefva uti de dagar,
om 100 år.

Avskrivet (efter Ola Christoffersson, Lilla Alstad uppteckning
den 27/1 1914) den 30 mars 1926 av Olof Christoffersson Fru
Alstad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:42.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

Två vers till Ländsmåls från Spetsbergen.

Han tog ett stycke krita o skrev på båtens kant.

Ajö, farväl, jag kan ej längre leva

Min vän nu döder är och jag har ingen kär

För syndens hårda straff, jag endast bäfver.

=

Så gaf han sig i vattnet i böljorna blå.

Med samman knäpta händer vid sin sida

Af kärlek får man sorg och en för tidig grav.

O yngling tag händelsen till minne.

=

Dessa två värsstumpar uppt. jag till en visa
som var i jag tror Skäskt Bondeliv der det fattades.

O. Chr.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nej!

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 10631:43.

Landskap:

Upptecknat av:Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år: *i*

Visse roe lide barn
Stort i r - n som en kvarn
Hoved som en skäppa
Ben som två käppa
Ja barned ska hidda Jeppa.

Dessa vers gifva olika meningar
om de läsas var för sig eller tillhopa
tvärs över båda på en gång.

Din trogna vän och slav - Jag aldrig nänsin blir
Jag bliver till min grav - Dig falsk och otrogen
Det all min glädje är - Om du ifrån mig dör
Om du får leva här - Du all min ro förstör.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 10631:44.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år..... i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om somme viste vä somme sa ~
om somme | sa inte somme so mied ~
om somme | som somme sier om somme.
=

Har du ondt i maven
So gå ti Pähr i haven
Sätt di po en sten
Gnafve po ett ben
So går de ov i maven.
=
Ja kan en sage !
Fire stufver kostar en kage.
Ja kan en gåta !
Alle som faller i sjön bler våta.

Ja kan ett ämter !
De va en gång en galt, som skulle torre malt
So brände han sin snude, so va de ämteret ude.

ACC. N:o M. 10631:45.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: ... gamle Per Person, son till
kyrkovärden Per Person i Fru Alstad
Född på 1840-talet i Fru Alstad.

Uppteckningsår:

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19 skräddare skulle lässa (lassa på en vagn) en
skäppa homla som de ente kunde utan de rofte (ropte) på
hjälp. Då kom den tjugonde han sade goredoli män (någ-
ra duktiga karlar) som inte kann " lessa en skäppe
humle uden ja ska varra me ."

Me skor o pänga
rullar kärlek sim kos
knappenle o knive
de kärlek fordrive
Men säjse o skjer (saxa och skjer)(skedor)
De kärlighed förmerar.

Kan du si Månstorpe göfla - der står en ~~bort~~ port som du ska
Månstorpe glogg - der står en ~~bort~~ port som du ska svar
hogga.
Månstorpe lemma - der står en ~~bort~~ port som du ska
klämma.

Skriv endast på denna sida!

(forts)

ACC. N:o M. 10631:46.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: gamla Per Person, son till
kyrkovarden Per Person i Fru Alstad
Född på 1840-talet i Fru Alstad.

Uppteckningsår:

Månstorpe krogu - der står en bort som du ska
koggu.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631: 47.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: Oluf Andersson Edinbur

Uppteckningsår:

Född år i Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Friarevisa.

Mårten han sad po sin gödselhög
O va so forfasselet lissen
Han hade bode kjör, öj grissa
Men fann ingen ro i den krisseen
Han tänkte som så, dett här kan ej gå.

So ensam som ja går
So ensam ja lior om natten
Han va gyftes sjuf ta mi katten.
Per Trölsses Malena hon kom der förbi:
Den tösen hon va bodde grann o ri.
O Mårtens hjärta de bankede.

O Mårten han flö frå sin gödselhög
Han ropte so kärt Malena kom här.
Vill du ble min kvinga for ja ä ju so ena
Ja guf ken ja so, sa Malena.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631: 48,

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson..

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: Fru Oluf Anderson Edinburg

Uppteckningsår:

Född år i Fru Alstad..

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mins du i den gröna lunden
Der du mig rakte handen
Der du lofte mig trohet och kärlek
Innan du mitt hjärta vann.

= =
Jag såg i öster jag såg i väster
Jag såg i söder jag såg i norr
Jag såg så mången vackra flickor dansa
Men inte såg jag den jag såg i fjar.

Efter Pantzlerskan på 1860 talet berättelser.

När solen den går ner står månen upp igen 2 g.
När solen den går neder går gossen
till sin vänn om kvällen.

ACC. NR M. 10631: 49.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: Fru Oluf Anderson Edinburg

Uppteckningsår:

Född år i Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En gång va ja onger dräng
O ja skulle ud o fria
Ja frie ti en gammal kvinge.

Ja trode de va en pia
O där gång ja vill fröjde mi
So vill den kärringen bida mi.

Kärringen to sitt bagetru
Hon seglade över lunden
Biskoppen tog sin store båt
O seglade över sundet.
O där gång ja vill roa mig
So vill den kärringen bida mig.

O prästen to sin svarta bog
Han ville forr kärringen lesa
O kärringen to sin krogede käpp.
Slo prästen po ~~hans~~ nesa
O där gång ja vill fröjde mi
So vill den kärringen bida mi.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R M. 10631:50.

Landskap:

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av: Fru Olaf Andersson Edens-
burg

Uppteckningsår:

Född år i Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Å hör i gräbbor o pogebella
Som står här gavenes alli hof
Om i ä tyssta o mie snälle
Ska ja berätta en rolig strof.

=
Forr kärleken är den bästa
Som kann bestå po Guds gröne jor
Men galed går de jo forr de flesta
Om inte trohed der udi bor.

=
Men uddi visorna der går de bättra
Når Jens o Mette di gufte ble.

=
Jens han frior ti granne Mette
Två svärte öj o en broged stud
Men Pär me snärte röfvan
Han Jens udom porten letter
O sa videl haft.

=
Pär Schjepssen ha liaso vognen toe

Tingar reda!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o M. 10631:57.

Landskap: *Upptecknat av:* ...Olof Christoffersson...
Härad: *Adress:*
Socken: *Berättat av:* Fru Olaf Anderson Edenburg
Uppteckningsår: *Född år* i *Fru Alstad.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Smorde sille o rögte öj
En får si vell nån gång ud o roe
Elles bler en forrgjord i möj.

=
Men Jens kom tilien der Mette boe
Sien han si toed o kjemd so grann
Två smeser eäj de i korge förde
Sig ti viikman som di va van.

=
Han gick po torged - - -
O slös me tanker udi sitt sing
Ga dom po skryntan som der slö forud
So di flö ov me en horrel ving.

=
Do di lärde ble domme
So bler di so domkloga
So di troer si konne koge suppe po en spik

Skriv endast på denna sida!